

Panel 2: Sikkerhed: Tale af Jacques Cheminade, formand for Solidarité et Progres i Frankrig ved Schiller Institutets videokonferenece: “Den Westfalske Fred: At undgå Thukydid-fælden”

I dette panel vil talerne diskutere, hvordan vi kan organisere en verden, hvor alle folkeslag og alle suveræne nationer kan leve og udvikle sig i et fredeligt og gensidigt fordelagtigt samarbejde. Vores indledende taler vil være Jacques Cheminade. Jacques er formand for Solidarité et Progres i Frankrig og tidligere præsidentkandidat i Frankrig. Han vil tale om “Den Westfalske Fred: At undgå Thukydid-fælden”.

Den Westfalske Fred: At undgå Thukydid-fælden

Trediveårskrigen, der begyndte i 1618, kostede mindst fem millioner mennesker livet. Det var en sand europæisk apokalypse. I dag sidder vi på en dommedagsmaskine. Vores udfordring er at stoppe den, før den ødelægger menneskeheden enten gennem en global økonomisk ødelæggelse eller en atomkrig.

Den løsning, som Den Westfalske Fred i 1648 gav på tidens grusomheder, bør være en inspiration for os til at skabe en fredsdynamik gennem en ændring af vores måde at tænke og handle på. Fordi den ikke blot afsluttede religionskrige og etablerede en ny form for fredsforhandlinger mellem stater,

som man kan læse i alle historiebøger, men mere grundlæggende fordi den omhandlede agapē, det græske ord for forståelse, kreativ, tilgivende god vilje mod alle mennesker, i verdslig forstand.

I sit essay fra 2004, "Dialog mellem de eurasiske civilisationer: Jordens næste 50 år", fortæller Lyndon LaRouche os: Det implicitte grundlag for viden om kompetencen i vores valg ligger ikke i erfaringerne fra fortiden, men i kompetencen i vores erfaringer med fremtiden.

Ånden i Den Westfalske Fred er netop derfor en reference for os: den vedrører et menneskehedsbegreb, som endnu ikke eksisterede på det tidspunkt, men som ikke desto mindre var absolut nødvendigt at udtænke for at sætte en stopper for den gensidige ødelæggelse, der dengang fandt sted i et system med lose-lose-systemet. Det er vores udfordring i dag igen at se med fremtidens øjne.

For at give en fornemmelse af krigens grusomheder viser jeg her "Hængningen", fra en serie på 18 stik af Jacques Callot, der går tilbage til 1633, kaldet "Krigens elendigheder og ulykker", hvor han skildrer, hvordan krigens vold og moralske nedbrydning berører både civile og soldater. Plyndringen af byen Magdeburg er et forfærdeligt eksempel på sådanne grusomheder: Efter at soldaterne havde indtaget den belejrede by på én dag, var kun 200 af de 1.900 bygninger ubeskadiget, og omkring firefemtedele af byens 25.000 indbyggere var døde.

Det tog derefter mere end fire års forhandlinger, mellem 1643 og 1648, at nå frem til en aftale gennem forskellige traktater, primært i Münster og Osnabrück.

De tre westfalske principper

Fred kræver, at der skabes internationale principper og love mellem nationalstaterne; den kan aldrig være en ren diplomatisk orden inden for et eksisterende system.

Hvordan var det så muligt? Fordi den skabte en højere orden i forholdet mellem nationer og mennesker! Det er i bund og grund igen grunden til, at det skal være vores reference i dag. På den anden side holdt en ond krigsforkæmper og Global Britain-narkoman som Tony Blair en tale i Chicago i april 1999, hvor han afviste Vestfalen og fastholdt sin opfattelse af en morderisk liberal interventionisme mod nationalstaterne.

Lad os så se nøje på de tre westfalske hovedprincipper, og hvordan de fører til et win-win-system med gensidig udvikling, som dengang blev kaldt kameralisme, merkantilisme eller filadelphisme.

Artikel 1 angiver kernen i den westfalske filosofi: At der skal være en kristen og universel fred ... at hver part skal bestræbe sig på at skaffe den anden... den anden part fordel, ære og ære.

Det er helt i modstrid med det geopolitiske princip, ifølge hvilket hver spiller forsøger at drage fordel af alle gevinster på bekostning af de andre.

Artikel 2 skitserer:

Der skal både på den ene og på den anden side være en evig glemsel, amnesti og benådning af alt, hvad der er blevet begået siden begyndelsen af disse stridigheder, uanset hvor og hvordan fjendtlighederne er blevet udøvet, således at ingen af dem under noget som helst påskud skal udøve fjendtlighed, nære fjendskab eller forårsage nogen problemer for hinanden...

Dette er, hvad det betyder at "se med fremtidens øjne" og ikke gennem fortidens uendelige og selvdestruktive klager.

Derefter koncentrerer traktaten sig, før den afklarer territoriale krav, om at tage fat på den økonomiske ruin, som alle var på vej ned i. De insolvente og ulovlige gælds- og finansielle fordringer, der er identificeret som potentielle årsager til den evige krigsdynamik, sorteres og afvikles,

hovedsagelig ved gældseftergivelse (artikel 13 og 35-39) eller forhandlet omlægning af gæld (artikel 48). I artikel 37 hedder det bl.a:

Kontrakter, udvekslinger, transaktioner, forpligtelser, traktater, der er indgået ved tvang eller trusler og ulovligt afpresset af stater eller undersætter ... skal annulleres og ophæves på en sådan måde, at der ikke længere skal foretages nogen undersøgelse efter dem.

Artikel 40 tilføjer:

... og dog er de pengesummer, som under krigen er blevet udtrukket i god tro og med god vilje som bidrag for at forhindre større ulemper for bidragyderne, ikke omfattet af denne artikel.

Det er ånden i Glass-Steagall-loven mod det, som Roosevelt kaldte pengemagere og bankstere.

Ånden i Agapē

Lad mig kort tilføje noget. Det er den samme ånd, som Martin Luther King legemliggjorde i sin berømte politiske prædiken, der blev holdt i Dexter Avenue Baptist Church i Montgomery, Alabama: "Elsk dine fjender", inspireret af Matthæusevangeliet. Han understregede:

"Langt fra at være et fromt påbud fra en utopisk drømmer, er dette bud en absolut nødvendighed for vores civilisations overlevelse... En anden ting, som et individ må gøre i forsøget på at elske sin fjende, er at opdage det gode element i fjenden; og hver gang du begynder at hade denne person og tænker på at hade denne person, så indse, at der er noget godt der og se på disse gode sider, som vil opveje de dårlige sider..."

Og så: "Der er en anden grund til, at du skal elske dine fjender, og det er fordi had forvrænger den hadendes

personlighed.”

Det, som Martin her udtrykker i sin dybeste form, er et princip, som deles af de bedste af alle civilisationer i vores menneskehedshistorie, når man er engageret i at forbedre et menneske ved at ændre hans eller hendes måde at tænke og handle på, og dermed forbedre sig selv.

Det er vores udfordring at organisere den anden i Den Westfalske Freds ånd. Inspireret af Nikolaus af Cusa har I hørt Helga Zepp-LaRouche udfordre os til at nå op på niveauet for modsætningernes sammenfald. At skabe fred er ikke at løse tingene sammen med en ven, men at organisere en fjende på et højere niveau af tænkning og handling end det niveau, hvor konflikten opstod – hvorfra det bliver muligt at være fælles om at gøre det gode sammen.

Det er netop her, at Den Westfalske Fred fører til opblomstring af den menneskelige kreativitet i det fysiske univers. Hvis freden skal opretholdes og udvikles, må den baseres på en stigning i den menneskelige produktivitet i forbindelse med opdagelsen af nye fysiske principper, der anvendes i form af teknologier, som sikrer bedre sociale livsbetingelser for alle. Dette blev opnået i både Tyskland og Frankrig under bidrag fra de kreative hjerner i anden halvdel af det 17. århundrede, især Gottfried Wilhelm Leibniz. I Frankrig, omkring Académie des Sciences, er det kendt under navnet “colbertistisk” merkantilistisk økonomi. I Tyskland skabte den kameralisme: forbedring af den nationale regering samtidig rettet mod at øge udbyttet af landbrug, produktion og socialt ansvar, langsigtet økonomisk vækst til gavn for alle.

Det er vigtigt at understrege her, at Leibniz i sin Novissima Sinica fra 1697 udviklede det koncept, at Vesten og Østen på det eurasiske kontinent skulle udveksle det bedste fra hver af dem, forpligtelsen til videnskab og teknologisk udvikling i Vesten og principperne for en harmonisk social udvikling i Kina. Der fandt ganske vist nogle udvekslinger af stor værdi

for begge parter sted, men projektet som en drivkraft i retning af universel enhed blev blokeret.

Er det ikke netop det, der ikke har været muligt dengang, der er vores westfalske udfordring for os alle i dag? Jeg er glad for, at formålet med vores konference netop er dette: enhed uden ensretning, udveksling af det bedste fra os alle for at sikre freden gennem den fælles udvikling af vores menneskelige potentialer i universet, ud over det, vi kender, og ud over det, vi kender.

Leibniz skrev i sin Codex Juris Gentium:

Et godt menneske er et menneske, der elsker alle, så vidt fornuften tillader det. Velgørenhed er en universel velvilje, og velvilje er vanen til at elske det gode eller til at ville elske det gode. Kærlighed betyder altså at glæde sig over de andres lykke.... lykke hos dem, hvis lykke behager os, bliver til vores egen lykke.

Nogle vil kalde det "utopisk". De tager dødeligt fejl. Dødeligt, fordi alternativet er at falde i Thukydid-fælden, den geopolitiske opfattelse, at en aftagende magt nødvendigvis konfronteres med en opstigende magt, og at det betyder krig. Det var det, der ødelagde Sparta og Athen i de peloponnesiske krige. Det, der truer med at ødelægge os nu, ville være langt værre, fordi det denne gang er på hele menneskehedens niveau, udstyret med destruktive finansielle algoritmer og atomvåben. Det er en dødkultur. Vores er en livskultur til gavn for det fælles bedste og fremtidige generationer.

Kun ét ord til sidst. Xi Jinping er en dedikeret læser af Leibniz, og websiderne Ai Sixiang (glad for at tænke) er en platform for kinesisk engagement i fremtiden. Det, som Europa har skabt, herunder USA's forfatning, er den anden grund til, at vi er her.

Lad os så være glade for at være anderledes, men med den samme westfalske drivkraft til enhed for at reparere og genopbygge vores så umiddelbart truede verden.